

Seidl-Pécs Olivía

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar
Idegen Nyelvi Központ

Milyen alapelvek mentén oktassuk a terminológiai ismereteket a szakfordítóképzésben?

Mára a szakfordítóképzés minden szereplője felismerte annak szükségességét, hogy a szakfordítóipar igényeivel lépést tartva alakítsa át a jövő fordítóinak képzését. Ennek megfelelően valamennyi képzőintézmény programjában szerepel az integrált fordítási környezet, a fordítástámogató szoftverek használatának oktatása. Az alapvető működési keretek megismertetésén és több intézmény esetében a valós fordítási szituációk szimulálásán túl a hallgatók a képzések során jártasságot szerezhetnek a szoftverek használatában, illetve a szakfordítói munkához kapcsolódó részkészségek elsajátításában. Ezen készségek egyike a szakfordítások ágazat-specifikus beágyazottságának növekedésével egyre hangsúlyosabbá váló terminológiai munka.

Mivel a szakfordítóképzések jelenlegi bemeneti követelményei között csak a diploma megléte és az idegen nyelv (B2 vagy C1 szintű) ismerete szerepel, illetve a képzési csoportok jellemzően az idegen nyelv(ek) mentén alakulnak ki, ezért a terminológiai ismeretek és a szoftverhasználathoz kapcsolódó készségek oktatása az esetek többségében a nyelvészeti háttértudás és a technológiai készségek szempontjából igen heterogén csoportokban zajlik. Ennek következtében a szakfordításhoz kapcsolódó terminológiai ismeretek hatékony és eredményes átadásának előfeltétele a terminológiai munka diszciplináris jellemzőinek tisztázása, valamint a technológiai jártasságok párhuzamos fejlesztése. A BME INYK Tolmács- és Fordítóképző Központ intézményfejlesztési stratégiája új módszertani megközelítés bevezetésével és egy nyertes Erasmus+ pályázat (eTransFair) eredményeivel tette hatékonyabbá a XXI. századi fordítói elvárásokhoz igazodva a tantárgy oktatását.

Kulcsszavak: önreflexiós képesség, szakfordítás, szakfordítóképzés, terminológia, tanulási eredmény

Bevezetés

Bár a terminológiai ismeretek jelentőségét már a múlt század első felében felismerték, a vele való foglalatosság a múlt század második felében került előtérbe elsősorban a szaknyelvi kommunikáció szerepének növekedésével. A téma mai aktualitását az adja, hogy a szakfordítóképzés időtartama és jellege nem teszi lehetővé egy terminológusképzés teljes ismeretanyagának integrálását. Ugyanakkor lehetőséget teremt a szakfordítói munka minősége szempontjából elengedhetetlen ismeretek elsajátítására, amelyek a következő területeken segítik a hivatásos fordítók munkáját: a megfelelő terminus kiválasztása, eltérő fogalmi rendszerek esetén a megfelelő fordítási/megfeleltetési stratégia alkalmazása (vö. Fischer, 2012), a készen

kapott glosszárúak és adatbázisok használata, illetve a fordítandó szakszöveg alapján a saját terminológiai adatbázis elkészítése. A képzőintézmények feladata, hogy az ezen feladatok hatékony elvégzését szolgáló legadekvátabb ismereteket és eszközöket meghatározzák, s az elsajátításukból fakadó előnyök a pályakezdő fordítók piaci versenyhelyzetét növelik.

Talán mára elmondható, hogy a képzőintézmények számba vették a képzési profiljukhoz illeszkedő, oktató terminológiai tartalmakat, s ezek elsajátításában az elmúlt évtizedekben kialakították saját gyakorlataikat. Az eddig oktató tartalmak körének megtartása mellett mára ugyanakkor szükségessé vált újabb ismeretek oktatásának bekapcsolása és a terminológiai munka hatékonyságának növelése. Erre a tárgy elsajátításához kapcsolódó óraszám növekedése nélkül csak szemléletbeli és módszertani megújulás keretében van lehetőség.

A hatékonyság növekedéséhez kapcsolódó új szemléletbeli és módszertani megközelítés jelenik meg a BME INYK Tolmács- és Fordítóképző Központ intézményfejlesztési stratégiájában, s ehhez kapcsolódva a terminológiaelmélet és -menedzsment tárgy oktatása is megújult a megváltozott piaci elvárásokhoz igazodva. A jelen tanulmány a terminológiaelmélet és -menedzsment tárgy oktatásában bekövetkezett legfőbb változások mellett azok módszertani háttérébe enged bepillantást.

Új fókuszterület: terminológiaelmélet és -menedzsment

A terminológiaelmélet, azaz a diszciplína növekvő jelentőségét jól szemlélteti az oktatásban és kutatásban is egyre hangsúlyosabb szerepe. Az ezredfordulóval felerősödő társadalmi igény új munkaköröket, képzéseket, szervezeteket, konferenciákat és kutatásokat hívott életre. A terminológia-menedzsment az információs társadalom „vívmánya”, mivel a globalizációs folyamatok és a szaknyelvi kommunikáció jelentőségének növekedése szükségszerűen a terminológia felé irányította a fordítók figyelmét. Amíg nem volt gépi fordítástámogatás, addig nem volt könnyű feladat a terminológiai konzisztencia ellenőrzése. Ma azonban ez a szakfordításokkal szemben támasztott egyik legfontosabb minőségi követelmény, sőt a terminológiai konzisztenciát még az egynyelvű szövegprodukciónak sem hagyhatja figyelmen kívül.

A szaknyelvi közvetítői és/vagy terminológus munkakör betöltéséhez igen sokrétű ismeretekre van szükség, köztük nyelvi ismeretekre (anyanyelv és idegen nyelv), szakterületi ismeretekre és a nyelvtechnológiai eszközök ismeretére. Ezen ismeretek komplexitása következtében napjainkban a terminológia-menedzsment többek között az

egy és/vagy többnyelvű szaknyelvi szövegprodukciónak támogató magas hozzáadott értékű minőségbiztosítási eszközök közé tartozik. A terminológia-menedzsment ebben az értelemben fontos szerepet játszik a szaknyelvi információkeresés és -osztályozás, az egy- és/vagy többnyelvű szaknyelvi kommunikáció, valamint a szaknyelvi fordítás és lokalizáció szempontjából is.

Nem meglepő tehát a kereslet növekedésének megfelelően a nemzetközi képzéskínálat bővülése sem. Az elmúlt évtizedekben több nemzetközi képzéssel gazdagodott a képzési paletta, ezek közül a legfontosabbak: *ECQA Certified Terminology Manager* (TermNet), *ELCAT* (TH Köln), *Online Master Program in Terminology* (IULA: Certified Training Institute in Terminology), *Methodology for Terminology Work* (Pompeu Fabra University), *Proz Training and Tutorials* (Proz). Az új képzések mellett megjelentek az érdemi szakmai munkát irányító szervezetek is: *European Association for Terminology (EAFI)*, *International Institute for Terminology and Research (IITF)*, *International Information Centre for Terminology (Infoterm)*, *International Organisation for Standardisation, Termite - Terminology of Telecommunications, TermNet (the International Network for Terminology), UNESCOTERM, United Nations Multilingual Terminology Database*. A tudományos kutatások eredményeit népszerűsítő konferenciák közül a legjelentősebbek: *European Terminology Summit, International Conference on Multilingual Content and Specialized Communication for Industry and Trade, Symposium on Translation, Terminology and Interpretation, TOT Workshop, Terminology and Structured Content in the Internet of Things* (ld. Mellékletek).

Hazai helyzetkép

A magyarországi, nyelvvel és nyelvi közvetítéssel foglalkozó szakemberek viszonyulása a terminológia tudományához lényegében követte a nemzetközi trendeket, amit a témakörben született kutatások számának emelkedése is szemléltet. Erről tanúskodik például a SZOKOE Szaknyelvi Konferenciák terminológiával foglalkozó előadásainak növekvő száma 2011 és 2016 között (1. táblázat).

1. táblázat. A terminológiával foglalkozó előadások száma a SZOKOE konferenciákon

Év	Előadások száma (db)	Év	Előadások száma (db)
2011	1	2014	5
2012	3	2015	6
2013	7	2016	11

A terminológia iránti fokozott érdeklődésről ad számot annak a kérdőíves felmérésnek az eredménye is, amelyet 2017. május-június hónapokban a BME munkatársai végeztek a fordítóképző intézmények körében (Szabó – Seidl-Pécs – Ugrin, 2018). Az önkéntes alapon végzett felmérésben a Magyarországon jelenleg képzést kínáló tizenöt intézmény közül tizenkettő vett részt (ezek közül mindegyiknél van szakirányú továbbképzés és hat intézménynél működik mesterképzés is), ami a hazai képzési paletta mintegy 80%-os lefedettségét jelenti. A választ adó intézmények esetében az oktatott elméleti tárgyak között kivétel nélkül minden esetben szerepel a fordításelmélet és a tolmácsoláselmélet mellett a terminológiaelmélet és -menedzsment tantárgy is.

Tekintettel arra, hogy hazánkban a 2017/18-as tanévben nem indult egyetemi szintű önálló terminológusképzés (vö. felvi.hu), a terminológiaelmélet és -menedzsment tárggyal kapcsolatos ismereteket a közvetítői iparágban dolgozók zömében a (szak)fordító- és tolmácsolás képzés keretei között sajátíthatják el. A terminológiaelmélet és -menedzsment tárgy oktatása során a képzési tartalmak átadása egyfajta tudásmegosztás segítségével valósul meg. A tárgy oktatása korántsem jellemezhető egyfajta statikusan állandó tudásbázis átadásával, hiszen az állandósult technológiai fejlődés következtében az átadandó ismeretek köre folyamatosan változik/bővül. Ugyanakkor a terminológiai munka módszertanához is illeszkedik a dinamikus megközelítés, mivel a terminológia-menedzsmenthez a több megfelelő közötti választás szempontjából követendő stratégia kiválasztásának és alkalmazásának átadása a meghatározó (lásd erről részletesen Fischer, 2017). Továbbá azt sem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy a képzésben részt vevő különböző bemeneti képességgel rendelkező szakemberek (eltérő típusú és szintű alapdiploma / eltérő munkaerő-piaci és fordítói tapasztalat) a képzés során egyfajta szakmai közösséget alkotnak, ahol e közösség tagjai egymásra is hatást gyakorolnak a saját szakterületi ismereteik megosztásával. A szakfordítás támogatását szem előtt tartó terminológiai munka oktatása tehát ebben az értelemben elsősorban arra irányul, hogy a folyamatosan karbantartott tudás hozzáférhetővé tételére és alkalmazására készítsen fel. E tudástranszfer megvalósulását segítheti az újfajta módszertani megközelítésen alapuló tanulásieredmény-alapú (*learning outcomes*) tervezés (vö. Cedefop, 2012; Einhorn, 2018), amely nagyobb teret enged az egyéni tanulási utak (*personalized learning paths*) (vö. Smith, 2014) és az autonóm tanulás megvalósulásának.

Új módszertani megközelítés

Ahogy arra már korábban is utaltam, a jelenlegi helyzetben a szakfordítóképzés bemeneti követelményeinek megfelelően a képzésbe érkező hallgatók igen eltérő ismeretekkel, készségekkel és képességekkel rendelkeznek. Az eltérések alapvetően a nyelvismerethez, a szakterületi ismeretekhez, a nyelvtechnológiai eszközök használatának ismeretéhez és az egyéb megszerzett tudáshoz (pl. szociokulturális háttér) köthetőek. A nyelvismeret esetében meghatározó szerepet játszik a hallgatók anyanyelvi tudatossága, az idegen nyelv(ek) ismeretének szintje és a választott nyelvpár. Ez utóbbinál a magyar nyelvről vagy a magyar nyelvre történő fordítás és tolmácsolás kapcsán igen éles határvonal húzódik az angol és más munkanyelvek között, mind a szótárak, mind az egyéb segédeszközök kínálatát és használatát illetően. A szakterületi ismeretekhez kapcsolódik a bemeneti követelmények között megjelenő már megszerzett BA/BSc, illetve MA/MSc diploma, illetve ide sorolhatjuk a hallgatók egyéb szakmai tapasztalatait is. A nyelvtechnológiai eszközök használatának ismeretéről a hallgatóknak egyelőre a felvételi eljárás során nem kell számot adniuk, így ismereteik és számítógép felhasználói szokásaik igen eltérőek lehetnek egymástól.

Hazánkban az Európai Felsőoktatási Térségbe (European Higher Education Area) való integrációja következtében került előtérbe a képesítés megszerzéséhez szükséges követelményeknek a kimeneti oldalon való megfelelés vizsgálata és értékelése. A tudás megszerzésének mikéntje helyett átkerült a hangsúly a tanulási folyamatok céljainak meghatározására és a tanulási eredményen alapuló tervezésre (vö. Derényi – Tót, 2011). Ez a megközelítés a megszerzett tudás validálását tartja szem előtt, azaz a képesítés megszerzéséhez szükséges követelmények teljesítésén alapul.

Tanulási/tanítási eredmények meghatározása

Mint ahogy azt már korábban említettem, a fordítóképzés, és ezen belül a terminológiaelmélet és -menedzsment tárgy oktatása igen heterogén csoportokban valósul meg. A hallgatók számára a kívánt ismeretek, készségek, attitűdök, szokások eléréséhez és kialakításához segítséget jelent a releváns tartalmak, speciális tanulási célok/eredmények meghatározása. A terminológiaelmélet és -menedzsment tárgy tanulási eredményeinek meghatározásánál mindenképpen figyelembe kell venni a fordítóképzés kimeneti követelményeit, illetve azt a tényt, hogy a kimeneti követelmények részeként megjelenő ismeretek, készségek némelyikét általában a terminológia órán sajátítják el a hallgatók. A tanulási eredmények

tervezésénél tehát végig kell gondolniuk a képzőintézményeknek, hogy milyen ismeretek, tudás, összefüggések megértését kívánják előmozdítani; meg kell határozni, hogy mit tudjanak a hallgatók a tanulási folyamat végére megcsinálni; illetve el kell azt is dönteni, hogy milyen szándékokat, és viszonyulásokat kívánnak a hallgatókban kialakítani. A következőkben számba veszem a terminológiaelmélet és -menedzsment tárgy tanulásieredmény-alapú tervezésénél általam fontosnak tartott elsajátítandó ismereteket, képességeket, attitűdöket és kialakítandó szokásokat.

A terminológiaelmélet és -menedzsment tárgyhoz kapcsolódó tanulási eredmények között meg kell jelennie többek között az olyan *ismereteknek*, mint a terminológiai alapfogalmak, a terminológia alkalmazási területei, a terminológia eszköztára, a terminus jellemzői, a terminusok közötti lehetséges viszonyok vagy a terminológiai szócikk szerkezete. Az elsajátítandó ismeretek közé sorolható továbbá az információkezelés fogalomalapú (onomaszilológiai) megközelítése, ami megkülönbözteti a terminológiai munkát a nyelvi jelből kiinduló – szemasziológiai megközelítésű – lexikográfiai munkától. A terminológia-menedzsment fogalomalapú megközelítése szorosan összefügg a megfelelő fordítási/megfeleltetési stratégia alkalmazásával (vö. Fischer, 2012). A tanulási eredmények során meghatározott *képességeknek* tartalmazniuk kell az adott szakszöveg terminus értékű lexikai egységeinek felismerését és meghatározását, a terminusok közötti logikai kapcsolatok meghatározását, a lehetséges fogalmi relációk jelölését, a nem megbízható források kiszűrését, a terminológiai konzisztencia biztosítását, valamint a terminusok adatbázisba rendezését és a terminológiai adatbázisok használatát a számítógéppel támogatott fordítás során. A tanulási eredmények szempontjából elvárható *attitűdök* között kaphat helyet a terminológia kivonatolás során felmerülő nehézségek leküzdése (pl. párhuzamos korpuszok és szakszótárak hiánya), az új eszközök megismerésére való törekvés, illetve a folyamatos önképzés. Szintén a tanulási eredmények között kell az olyan kialakítandó fordítói hozzáállást definiálni, mint például szakfordítás esetén a terminológiai konzisztencia biztosítása érdekében történő terminológiai adatbázis használat, vagy az elavult terminusok lecserélése az újonnan megjelenő terminusokkal, illetve a terminológiai adatbázis folyamatos karbantartása.

Egyéni tanulási út

A szakfordítóképzésben tanuló hallgatók eltérő szakmai életútja (pl. befejezett képzések típusa és foka, a tanulási folyamat időbeni folytonossága, munkaerő-piaci tapasztalat) és társadalmi háttere

(szociokulturális környezet) mellett nem szabad figyelmen kívül hagyni a hallgatók eltérő tanulmányi eredményességét (pl. bizonyítvány(ok) minősítése) és motivációját. Fontos jellemzője a szakfordítóképzéseknek, hogy általában nem ismerjük pontosan a hallgatók motivációs indítékait.

A felsőoktatásban megvalósuló formális tanulás iránti igény mögött a szakirodalom olyan alapvető motivációs faktorokat különböztetett meg, mint pl. (i) a tudás megszerzése, (ii) az egyén szakmai és személyi fejlődése, (iii) a munkaadói elvárásoknak való megfelelés, (iv) az új emberi kapcsolatok, (v) a társadalmi hasznosság, (vi) a vallásos igények betöltése vagy (vii) az új utak megtalálása (vö. McGivney, 1990). A szakfordítóképzés amúgy is heterogén csoportjaiban a motiváció szempontjából is igen differenciált kép rajzolódik ki, a hallgatók alapmotivációja sokszor különbözik a társaikétól, de mégis vannak néha hasonlóságok is.

Hasznos oktatói stratégiának bizonyul tehát, ha a hallgatók a saját, már meglévő ismereteikhez és készségeikhez igazodva, a saját tempójukban és (részben) a saját érdeklődésüknek megfelelően fejlődhetnek. A hallgatók előképzettségét, motivációját és egyéni érdeklődését figyelembe vevő szemlélet következtében előtérbe kerül az a módszertani megközelítés, amelynek eszköztárában az autonóm tanulás, a nyitott képzés és a távoktatás szerepel. Ezek a módszerek segítik az eltérő előképzettséggel/ismeretekkel és különböző motivációs indítékokkal rendelkező hallgatói csoportok tagjainak célirányos fejlődését/fejlesztését. Ebben a kontextusban fontos szerephez jutnak az önértékelés (vö. Dróth, 2002; Fischer, 2015), úgymint a hallgatók önálló munkavégzéséhez szükséges személyes tanulási környezete (Personal Learning Environments, PLE) és az önálló munkafolyamat során alkalmazott személyes információkezelési szokások (Personal Information Management, PIM). Mindezt minden esetben egy olyan virtuális térrel kell kiegészíteni (pl. Moodle, Piazza), amely az elsajátítandó tartalmak és az elvégzendő feladatok tárolására és közzétételére szolgál.

Az ismeretátadással kapcsolatos további sarkalatos kérdés, hogy mely tudás az, ami kodifikálható. A fordítóképzésben a terminológiaelmélet és -menedzsment tárgy oktatásánál különösen fontos belátni, hogy nem minden ismeretet tudunk leíró eszközökkel megragadni. Ezek elsajátításához mindenképpen szükséges a gyakorlati tapasztalat. Ilyen például a szakszöveg fordításához szükséges terminológiai glosszáriumok/adatbázisok összeállításának időigénye. Az ilyen típusú tapasztalati tudás megszerzése nem képzelhető el az egyéni tapasztalatszerzés ösztönzése nélkül, amelynek fontos eszköze az egyéni tanulási utat lehetővé tevő autonóm tanulási módszertan támogatása.

A felsőoktatásban egyre inkább teret nyerő távoktatásos, e-learning és blended learning módszerek az autonóm tanulást támogató modell megvalósításának hatékony módjai. A *távoktatásos* képzési forma a hallgatóktól önálló tevékenységet vár el a tananyag feldolgozása és elsajátítása és az elsajátított tudásról történő számadás terén is. A távoktatás több interakciót biztosító képzési formája az *e-learning*, amely módszer a számítógépes hálózaton elérhető tér- és időkorlátoktól független platformon teszi hozzáférhetővé a tanulók számára a tananyagot, a forrásokat és a mentorral/tutorral történő kommunikációt. A *blended learning* (vegyes vagy kombinált oktatás) modell a hagyományos oktatási formákat vegyíti az e-learning képzés lehetőségeivel. A blended learning segítségével „e-learningesíthetjük” az olyan képzési tartalmakat is, amelyek elsajátításához szükséges az alkalmankénti személyes jelenlétet, illetve amelyek esetében hangsúlyosabb a személyes konzultációk és a mentori tevékenység szerepe.

Gyakorlati megvalósítás

A 2017/18-as tanévtől kezdve a terminológiaelmélet és -menedzsment tárgy oktatása a BME INYK Tolmács- és Fordítóképző Központ intézményfejlesztési stratégiájának és egy nyertes Erasmus+ pályázatnak (eTransFair) köszönhetően blended learning formában zajlik. A képzés során az elsajátítandó tartalmak és az elvégzendő feladatok tárolására és közzétételére a Moodle platformot használjuk. A tanév folyamán a kontaktórák és a távoktatásos órák, azaz a személyes konzultációk és az önképzéses időszakok alternálnak – a nem kontaktidőben végzett tevékenységek folyamatos dokumentálása mellett. Ez a gyakorlatban annyit jelent, hogy a hallgatók minden második héten találkoznak személyesen a tárgyat oktató tanárral, a köztes hetekben pedig a Moodle felületen közzétett feladatok segítségével autonóm módon fejlődnek. A tanárral történő egyéni konzultációra, csoportos egyeztetésekre, illetve az elvégzett feladatok értékelésére is alkalmas a Moodle platform.

A blended learning képzési modell keretében oktatott terminológiaelmélet és -menedzsment tárgy esetében eddig általam megtapasztalt előnyök közül kiemelendő az eredményesség és a hatékonyság növekedése, ami elsősorban azzal magyarázható, hogy a hallgatók maguk oszthatják be a képzési tartalmak elsajátításához szükséges időt. Az a hallgató, akinek valamely képzési tartalom elsajátítása a saját előismeretei hiányában több időt vesz igénybe, a megfelelő haladás érdekében az adott képzési tartalom elsajátítására több időt tud szánni (pl. a terminológia-menedzsmenthez elengedhetetlen Excel-táblázatkezelési ismereteket felfrissítheti). Ugyanakkor ezzel a tendenciával összefüggésben

észlelhető az autonóm folyamatok és a személyes tanulási környezet hangsúlyosabbá válása. Ez utóbbi különösen figyelemre méltó hozadéka a blended learning képzési modellnek, mivel a saját tanulási környezet naprakészen tartásának és karbantartásának elsajátítása felkészít a saját munkaállomással való szükségszerű törődésre. Ez különösen fontos az olyan szakmák esetében, mint a szakfordítás, ahol a fordító minőségi munkavégzésének előfeltétele az aktuális fejlődési trendeket követő munkaállomás állandó frissítése. Említésre érdemes még a módszer következtében megvalósuló költségoptimalizálás is, ami pl. terembérlési díjak és utazási költségek csökkenésével magyarázható.

Az újfajta képzési forma kedvez ugyanakkor a tanulási eredményeken alapuló oktatás megvalósításának, hiszen a tanár elsődleges feladata ebben az esetben nem a hallgatók folyamatos tanórai közvetlen tanulmányi kísérése, hanem sokkal inkább az elsajátítandó tartalmak világos megfogalmazása. Ezek elsajátításához természetesen lehetséges típusfeladatok kijelölése, ugyanakkor azt is figyelembe kell venni, hogy némely hallgató élve az egyéni tanulási út adta lehetőséggel a kívánt tartalmakat más módon és/vagy más ütemezésben sajátítja el. Kétségtelen tény viszont, hogy e módszerek alkalmazása során megnő a hallgatói ön- és társértékelés, valamint a tanári visszajelzés szerepe és jelentősége. A visszajelzések esetében alkalmazott hibatipológiát érdemes előre meghatározni és a hallgatókkal ismertetni, mivel ennek ismerete tájékoztatja a hallgatókat a feladatok teljesítésekor releváns szempontokról, illetve támpontot biztosít az ön- és társértékelés során.

Konklúzió

A jelen tanulmány a szakfordítások ágazatspecifikus beágyazottságának növekedése miatt egyre hangsúlyosabbá váló terminológiai munkával foglalkozik. Bemutatja a terminológiai munkához szükséges ismeretek, készségek, képességek oktatásának újfajta módszertani lehetőségét. A BME INYK Tolmács- és Fordítóképző Központ intézményfejlesztési stratégiájának keretében a terminológiaelmélet és -menedzsment tárgy oktatása a 2017/18-as tanévtől kezdve blended learning módszerrel történik. A tanulmány számot ad a módszertani megfontolásokról és az első tapasztalatokról.

Hivatkozások

- Cedefop (2012). *Curriculum reform in Europe. The impact of learning outcomes*. Luxembourg: Publications Office of the European Union. Elérhető: http://www.cedefop.europa.eu/EN/Files/5529_en.pdf (Letöltés dátuma: 2018.04. 03.)
- Derényi A. – Tót É. (2011): *Validáció. A hozott tudás elismerése a felsőoktatásban*. Oktatókutató és Fejlesztő Intézet: Budapest
- Dróth, J. (2002): Az értékelés, mint rendszeres visszajelzés a fordítás oktatásában. In: Feketéné Silye M. (szerk.): *Porta Lingua. Szaknyelvoktatásunk az EU kapujában*. SZOKOE: Budapest
- Einhorn, Á. (2018): Bewertung und Beurteilung in der Unterrichtspraxis. In: Roche, J. – Einhorn, Á. – Suñer, F. (Hrsg.): *Unterrichtsmangement. Grundlagen der Qualitätsentwicklung und des Qualitätsmanagements*. Narr Francke Attempto Verlag : Tübingen. 165–202
- Fischer, M. (2012): Elméleti és módszertani adalék a terminológia oktatásához I. Terminológiaelméleti alapkérdések a fordításban. *Fordítástudomány*. 14. évf. 2. szám. 5-30
- Fischer, M. (2015): Elméleti és módszertani adalék a terminológia oktatásához II. Általános módszertani ötletek. *Fordítástudomány*. 16. évf. 2. szám. 55-70
- Fischer, M. (2017): Kompetenciafejlesztés a szakfordítóképzésben – örök dilemmák, régi-új módszerek, terminológiai kompetencia. In: Kóbor, M. – Csikai, Zs. (szerk.). *Iránytű az egyetemi fordítóképzéshez. A kompetenciafejlesztés új fókuszai*. Kontraszt: Pécs
- McGivney, V. (1990). *Education's for Other People: access to education for non-participant adults: a research report*. National Institute of Adult and Continuing Education: Leicester
- Smith, P. (2014): *The Coming Era of Personalized Learning Paths*. EDUCAUSE Review. 49/6. Elérhető: <https://er.educause.edu/articles/2014/11/the-coming-era-of-personalized-learning-paths> (Letöltés dátuma: 2018.04. 03.)
- Szabó, Cs. – Seidl-Péché, O. – Ugrin, Zs. (2018): *Magyarországi fordítóképző intézmények SWOT-elemzése*. In: Hilóczki Ágnes – Fischer Márta – Szabó Csilla (szerk.): *Fókuszban a fordítás értékelése: Tanulmányok a BME INYK Tolmács- és Fordítóképző Központ 2017. szeptember 29-30-án megrendezett Őszi Konferenciájának előadásaiból*. Budapest: BME

Internetes hivatkozások

- eTransFair. Elérhető: <https://etransfair.eu/>
Moodle. Elérhető: <https://moodle.com>
Piazza. Elérhető: <https://piazza.com>

Mellékletek

1. melléklet. Nemzetközi képzések

Nemzetközi képzések

Képzés neve	Képző intézmény	Elérhetőség
ECQA Certified Terminology Manager	TermNet	http://www.ecqa.org/index.php?id=52
ELCAT	TH Köln	https://my-elcat.com/
Online Master Program in Terminology	IULA: Certified Training Institute in Terminology	https://www.upf.edu/en/web/terminologiaonline
Methodology for Terminology Work	Pompeu Fabra University	http://inmyownterms.com/workshop-i-methodology-for-terminology-work-upf/
Proz Training and Tutorials	Proz	https://www.proz.com/translator-training

2. melléklet. Nemzetközi szakmai szervezetek

Nemzetközi szakmai szervezetek

Szervezet neve	Elérhetőség
EAFT: European Association for Terminology	https://www.eaft-aet.net/en/home/
IITF: International Institute for Terminology and Research	http://iitf.fi/cms/
Infoterm: International Information Centre for Terminology, International Organisation for Standardisation	http://www.infoterm.info/
Termite - Terminology of Telecommunications	http://www.itu.int/online/termite/index.html
TermNet: the International Network for Terminology	http://www.termnet.org/
UNESCOTERM	http://termweb.unesco.org/
United Nations Multilingual Terminology Database	https://unterm.un.org/UNTERM/portal/welcome

3. melléklet. Nemzetközi konferenciák

Nemzetközi konferenciák

European Terminology Summit	TOTH Workshop
International Conference on Multilingual Content and Specialized Communication for Industry and Trade	Terminology and Structured Content in the Internet of Things
Symposium on Translation, Terminology and Interpretation	